

27.2.2019

Eläin pulassa - miten toimia?

Ja muita eläimiin liittyviä ohjeita

Ohjeita Kotkan, Pyhtään, Haminan, Virolahden ja Miehikkälän asukkaille. Mitä tässä ohjeessa puhutaan kunnaneläinlääkäristä, koskee myös alueen kaupungineläinlääkäreitä.

Vapaana liikkuvat kissat

Lainsäädäntö ei yksiselitteisesti kiellä kissan vapaana liikkumista. Kuitenkin järjestyslain (612/2003) 14 § ottaa kantaa kissan liikkumiseen ja tämän pykälän mukaisesti kissaa ei saa päästää kytkemättömänä kuntopolulle tai muulle sen kaltaiselle juoksuradalle eikä lainkaan yleiselle uimarannalle, lasten leikkipaikaksi varatulle alueelle, toriaikana torille taikka yleiseen käyttöön kunnostetulle ladulle tai urheilukentälle, jollei se ole erikseen sallittua. Järjestyslakia valvoo poliisi.

Omistajalla on vastuu eläimensä hyvinvoinnista ja turvallisuudesta.

On siis suositeltavaa pitää kissa jatkuvan valvonnan alla ja ulkoiluttaa sitä kytkettynä tai muuten rajatulla alueella. Näin voidaan varmistua siitä, että kissa ei vahingoita itseään tai liiku alueilla, joilla se ei saa liikkua.

Irrallaan kulkeva tai vaarallinen koira

Omistaja on aina vastuussa eläimestään ja sen mahdollisesti sivullisille aiheuttamista vahingoista ja vaaratilanteista. Jos alueella liikkuu vapaana koira, joka aiheuttaa välitöntä vaaraa ihmisille ja muille eläimille, eikä koiran omistaja ryhdy toimenpiteisiin tämän estämiseksi, on syytä olla yhteydessä poliisiin.

Metsästyslain luvussa kahdeksan annetaan säädöksiä koiran kiinnipitämiseen ja talteen ottamiseen liittyen. Metsästyslain 53 §:n mukaan koira ei saa pitää irti ilman maanomistajan tai metsästysoikeuden haltijan lupaa toisen alueella. Järjestyslain 14 §:n mukaisesti koira on pidettävä taajamassa kytkettynä ja koiran omistajan tai haltijan tulee huolehtia ettei koira pääse kytkemättömänä kuntopolulle tai muulle sen kaltaiselle juoksuradalle eikä lainkaan yleiselle uimarannalle, lasten leikkipaikaksi varatulle alueelle, toriaikana torille taikka yleiseen käyttöön kunnostetulle ladulle tai urheilukentälle, jollei se ole erikseen sallittua. Lisäksi omistajan tulee huolehtia ettei koiran uloste jää ympäristöön hoidetulla alueella taajamassa.

Kissa puussa

Puuhun esimerkiksi toisen eläimen pelottelemana kiivennyt kissa, joka ei suostu tulemaan alas.

Ensin tulee varmistaa että eläin ei ole jäänyt kiinni mihinkään, vaan pystyy liikkumaan vapaasti.

Yleensä on hyvä rauhoittaa alue puun ympäriltä ja antaa kissalle aikaa tulla itse alas. Puun juurelle voi jättää esimerkiksi kissan herkkuruokaa ja vettä. Suuri joukko ihmisiä puun juurella hämmästelemässä voi aiheuttaa sen että kissa säikähtää yhä enemmän. On hyvä varmistaa että kissalla on esteetön pääsy takaisin sisälle kotiin.

27.2.2019

Jos kissa ei kuitenkaan tule itsenäisesti puusta alas voi omistaja olla yhteydessä pelastuslaitokseen hätäkeskuksen kautta. Pelastuslaitos arvioi tilanteen kiireellisyyden olosuhteet (kuten sään) huomioon ottaen ja mahdollisen pelastustavan. Pelastuslaitoksella on käytössä 3vrk:n sääntö vapaana puussa olevien kissojen pelastamiseen, mutta tarvittaessa pelastus suoritetaan jo aiemmin. On kuitenkin huomioitava että myös pelastustehtävän suorittamiseen sisältyy riski, koska kissa voi kesken tehtävän pelästyä ja esim. hypätä korkealta. Tämän takia kissalle tulee antaa mahdollisuus tulla rauhassa itse alas puusta.

Eläinsuojelu

Aluehallintovirasto huolehtii eläinsuojelulain 247/1996 ja sen nojalla annettujen säännösten täytäntöönpanoa ja noudattamista toimialueellaan. Paikallisia eläinsuojeluviranomaisia ovat kunnaneläinlääkärit, poliisi ja kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitavat viranhaltijat.

Eläinsuojeluilmoituksen voi tehdä, jos syntyy epäily siitä, ettei eläinten hoito, kohtelu tai pitopaikka täytä eläinsuojelulain ja sen nojalla annettujen säännösten määräyksiä.

Eläinsuojeluun liittyvään lainsäädäntöön voi tutustua esimerkiksi Maa- ja metsätalousministeriön lainsäädäntökokoelman kautta:

<https://mmm.fi/lainsaadanto/elaimet-elintarvikkeet-ja-terveys/lainsaadanto/f-rekisteri>

Eläinsuojeluilmoitus tehdään ensisijaisesti alueen kunnaneläinlääkärille.

Kiireellisissä tapauksissa, joissa vaaditaan välitöntä puuttumista asiaan, tulee olla yhteydessä hätäkeskukseen ja sitä kautta poliisi ottaa tehtävän hoitaakseen. Tällaisia voivat olla esimerkiksi eläimen väkivaltainen kohtelu.

Jos on syytä epäillä että eläin on jätetty hoidotta tai hylätty, tulee asiasta tehdä ilmoitus eläinsuojeluviranomaiselle. Virka-aikana ensisijainen viranomainen on kunnaneläinlääkäri. Jos kunnaneläinlääkäri ei ole esimerkiksi päivystysaikana tavoitettavissa tai päivystystä hoitaa muu kuin virkaeläinlääkäri, toimii poliisi toimivaltaisena viranomaisena.

Eläinsuojelutarkastus voidaan tehdä epäilyn perusteella. Kunnaneläinlääkäri harkitsee ilmoituksen perusteella, onko syytä epäillä että eläinsuojelulakia ja asetuksia on mahdollisesti rikottu. Ilmoituksessa onkin syytä kertoa mahdollisimman tarkasti epäilyistä rikkomuksesta, kohteen nimi ja lisäksi tarkka osoite. Ilmoitukseen on hyvä liittää myös ilmoittajan yhteystiedot, jotta viranomainen voi tarvittaessa kysyä lisätietoja.

Kotkan ja Pyhtään alueella eläinsuojeluilmoitukset tehdään ensisijaisesti sähköpostilla. Ilmoituksen voi tehdä myös puhelimitse kaupungineläinlääkäreille.

Haminassa, Virolahdella ja Miehikkälässä ilmoitus tehdään kunnaneläinlääkäreille.

Kotkan, Pyhtään, Haminan, Virolahden ja Miehikkälän alueella toimii nykyään myös yksi yhteinen valvontaa tekevä kunnaneläinlääkäri. Kyseisen eläinlääkärin päätehtäväalue on eläinsuojeluvalvonta ja hän tekee valvontaa koko sopimusalueella yhdessä muiden kunnan- ja kaupungineläinlääkäreiden kanssa.

27.2.2019

Löytöeläintalo

Eläinsuojelulaki (15 §) velvoittaa kuntaa järjestämään irrallaan tavattujen ja talteen otettujen koirien, kissojen ja muiden vastaavien pienikokoisten seura- ja harrastuseläinten tilapäisen hoidon järjestäminen.

Näitä nk. löytöeläimiä tulee säilyttää 15 päivän ajan, jonka jälkeen kunnalla on oikeus myydä, muutoin luovuttaa tai lopettaa eläin.

Löytöeläimellä tarkoitetaan irrallaan tavattua eläintä, jonka omistaja ei ole tiedossa tai helposti tavoitettavissa.

Kotkan, Pyhtään, Haminan, Miehikkälän ja Virolahden alueella tämä palvelu ostetaan Hemböle ay:n ylläpitämältä Löytöeläintalo Kuppikselta.

Kunta saa järjestää kyseisen palvelun parhaaksi katsomallaan tavalla. Laki ei velvoita ympärivuorokautiseen löytöeläinpäivystykseen, eikä järjestämään löydettyjen eläinten hakua. Kotkan ja Haminan kaupungit ovat kuitenkin solmineet Hemböle ay:n kanssa sopimuksen, joka mahdollistaa tarvittaessa myös eläinten hakemisen. Eläimen hakemisesta pitää sopia löytöeläintalon kanssa ja he toteuttavat noudon omien aikataulujensa rajoissa. Usein nouto ei onnistu välittömästi ja tällöin kiinniottajan tulee jollain tapaa järjestää eläimen säilytys väliaikaisesti. Myös eläinten viennistä löytöeläintalolle tulee sopia etukäteen.

Löytöeläintalo Kuppis päivystää arkisin klo 10-18 ja viikonloppuisin sekä pyhinä klo 10-16.

Eläimen omistajan tai haltijan vastuulla on maksaa eläinten hoidosta, talteenotosta ja mahdollisesta lopettamisesta aiheutuneet kustannukset. Löytöeläintalo Kuppis veloittaa nämä kustannukset hinnastonsa mukaisesti hoidossa ollutta eläintä noudettaessa.

Löytöeläintalossa olon aikana eläimiä käytetään eläinlääkärin vastaanotolla silloin, jos eläin tarvitsee välitöntä eläinlääkärin apua ja tilanne on akuutti. Löytöeläintalon toimija arvioi tilanteen ja tarvittaessa konsultoi eläinlääkäriä hoidon tarpeesta. Myös eläinlääkärikustannukset ovat eläimen omistajan vastuulla.

Löytöeläintalon toimija ei voi hakea omatoimisesti eläimiä asunnoista.

Löytöeläintalon vastuulla ei ole järjestää eläinten kiinni ottoa, loukuttamista tai eläinten etsintää.

Eläimen kadotessa eläimen omistajan kannattaa olla aktiivinen ja kysellä eläintään Löytöeläintalo Kuppiksesta sekä seurata asuinalueensa ilmoitustauluja ja nettisivustoja, joissa löydetyistä eläimistä mahdollisesti ilmoitetaan. Esimerkiksi koko Suomen alueelta löytyy ilmoituksia www.karkurit.fi-sivustolta.

Kissojen loukuttaminen

Maanomistaja voi omistamallaan maalla loukuttaa kissan. Loukuttamiseen tulee aina olla maanomistajan lupa. Myös kaupungin mailla tehtävään loukutukseen pitää kysyä kaupungilta lupa. Jos tarkoitus on loukuttaa laajemmin kuin vain mahdollisesti yksittäistä selkeästi tiedossa olevaa esim. karannutta kissaa, on syytä tiedottaa alueella tehtävästä loukuttamisesta. Näin kissojen omistajat voivat varautua loukutukseen ja esimerkiksi pitää eläimensä sisätiloissa loukutuksen ajan tai pannoittaa/muulla tavoin merkitä eläimensä.

27.2.2019

Loukuttaessa tulee varmistua loukun turvallisuudesta ja jättää se suojaan paikkaan. Sääolosuhteet tulee huomioida ja hyvin kuumalla tai kylmällä säällä loukkua pitää käydä usein tarkastamassa. Loukkuun on

hyvä laittaa tieto loukun omistajasta ja yhteystiedot. Jos loukkuun menee eläin, jolla on panta tai muu tunnistetieto, tulee se päästää pois loukusta tai toimittaa eläin omistajalleen.

Villikissat

Metsästyslain 615/1993 48 §:n mukaan alueen omistajalla tai haltijalla on oikeus pyydystää tai tappaa alueellaan oleva rauhoittamaton eläin. Tätä sovelletaan myös villiintyneisiin kissoihin. Tällöin tulee huomioida voimassa olevat säädökset villiintyneen kissan pyydystämiseen ja tappamiseen liittyen.

Villiintyneen kissan voi tarvittaessa toimittaa myös kunnaneläinlääkärin vastaanotolle lopetettavaksi. Tätä varten tulee etukäteen olla yhteydessä kyseiseen eläinlääkäriin.

Lisää villikissoista ja niihin sovellettavasti lainsäädännöstä voi lukea Eviran (nykyisen Ruokaviraston) ohjeesta:

<https://www.ruokavirasto.fi/globalassets/viljelijat/elaintenpito/elainten-hyvinvointi/villikissat.pdf>

Eläimen talteen ottaminen

Jos yksityishenkilö ottaa kiinni irrallaan olevan eläimen, jonka voidaan olettaa olevan omistajaltaan hukassa, on se syytä toimittaa löytöeläintaloon. Jos omistaja on selvitetävissä, kannattaa sopia eläimen palauttamisesta suoraan omistajan kanssa, näin eläintä ei tarvitse kuljettaa erikseen löytöeläintaloon.

Jos eläintä ei jostain syystä toimiteta löytöeläintaloon etsimään omistajaansa, jää omistajan etsiminen eläimen kiinniottajan vastuulle. Eläin on omistajansa omaisuutta ja näin ollen kiinniottajan tulee pyrkiä löytämään omistaja. Suositeltavaa on ilmoitella löydetystä eläimestä löytöalueen ilmoitustauluilla ja mahdollisilla paikallisilla internet-sivustoilla. Lisäksi maan laajuinen www.karkurit.fi - sivustolla voi ilmoittaa löytämästään eläimestä.

Jos koira on otettu talteen metsästyslain 53 ja 54 §:n nojalla, eli koira on pidetty ilman maanomistajan tai metsästysoikeuden haltijan lupaa irti toisen alueella ja ajo tai haukku on kestänyt toisen alueella yli puoli tuntia, tulee koiran omistajalle ilmoittaa viipymättä, tai jos omistaja ei ole tiedossa pitää ilmoitus tehdä poliisille. Poliisin tulee tehdä ilmoitus löytöeläinten talteenottoaikaan. (Eläinsuojelulaki 15 §)

Kiinniottajan tulee muistaa että myös väliaikaisessa hoidossa tulee noudattaa eläinsuojelulain määräyksiä ja taata hoidossa olevalle eläimelle lain vaatimat asianmukaiset olosuhteet ja muu hoito.

Jos omistaja epäilee että hänen eläimensä on anastettu, on syytä tehdä rikosilmoitus poliisille.

Sairas tai vahingoittunut luonnonvarainen eläin

Eläinsuojelulain 14 §:n 4 momentin mukaisesti sairaista, vahingoittunutta tai muutoin avuttomassa tilassa olevaa luonnonvaraista eläintä on pyrittävä auttamaan. Jos eläin on kuitenkin sellaisessa tilassa, että sen hengissä pitäminen on ilmeistä julmuutta sitä kohtaan, eläin on lopetettava tai on huolehdittava siitä, että se lopetetaan.

27.2.2019

Jos kohtaa pienikokoisen vakavasti loukkaantuneet luonnonvaraisen eläimen, kuten pikkulinnun tai oravan, voi sen osaava henkilö lopettaa itse tai eläin voidaan toimittaa lopetettavaksi kunnaneläinlääkäriin vastaanotolle. Kunnaneläinlääkäri ei veloita tuojaa luonnonvaraisen eläimen lopettamisesta. Jos eläin on vain lievästi vahingoittunut ja kyseessä on pienikokoinen eläin tai lintu, voi löytäjä olla yhteydessä myös Pyhtään lintuhoitolaan ja kysellä olisiko heillä mahdollisuutta ottaa eläintä hoitoon.

Riistanhoitoon liittyvissä asioissa ja jos havaitset mahdollisesti sairaan tai loukkaantuneen luonnonvaraisen eläimen, kannattaa olla yhteydessä paikalliseen riistanhoitoyhdistykseen. Tällaisia tilanteita ovat esim. kapisen näköinen supikoira pihapiirissä. Jos eläin kuitenkin vaikuttaa siltä että vaatii pikaista lopetusta eli on vakavasti loukkaantunut, tulee soittaa hätänumeroon, josta tehtävä ohjautuu eteenpäin. Näin tulee toimia myös jos kyseessä on suurikokoinen loukkaantunut luonnonvarainen eläin, kuten hirvi, peura tai villisika.

Ajantasaiset paikallisten riistanhoitoyhdistysten yhteystiedot löytyvät Suomen Riistakeskuksen yhteystietohauulla:
<https://riista.fi/riistahallinto/yhteystiedot/yhteystietohaku/>

Alueella toimivia riistanhoitoyhdistyksiä ovat Kymin-Karhulan, Pyhtään, Vehkalahden-Haminan, Virolahden ja Miehikkälän riistanhoitoyhdistykset.

Luonnonvaraisten eläinten poikasten kyseessä ollessa tulee muistaa että monet lajit jättävät poikaset yksin erikosiinkin paikkoihin. Poikasten siirtelyä ja niihin koskemista tulee välttää.

Suurpetohavainto

Suurpetohavainnot kannattaa aina ilmoittaa Suomen Riistakeskuksen petoyhdyshenkilölle. Ajan tasalla olevat alueellisten yhdysheijonoiden tiedot löytyvät osoitteesta:
<https://riista.fi/riistahallinto/yhteystiedot/yhteystietohaku/#org=RHY&type=PETOYHDYSHENKILO>

Kuolleet eläimet

Kuolleista eläimistä on Kotkan kaupunki julkaissut erillisen ohjeen ja se löytyy osoitteesta:
http://www.kotka.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/kotka/embeds/kotkawwwstructure/33167_Kuolleen_loydetyt_elaimen_2019_verkkoon.pdf

Sovelletut oikeisuohjeet

Eläinsuojelulaki 247/1996
Järjestyslaki 612/2003
Metsästyslaki 615/1993

Lisäksi seuraavia lähteitä on käytetty apuna

Kirja: Nurminen, Vesa 2014: Eläinpelastus. Peltaco, Kuopio.
Eviran ohje (Ruokavirasto): Villiintyneisiin kissoihin liittyvä lainsäädäntö,
<https://www.ruokavirasto.fi/globalassets/viljelijat/elaintenpito/elainten-hyvinvointi/villikissat.pdf>
Eri viranomaistahoilta, löytöeläintalolta, lintutalolta ja riistanhoitoyhdistyksen jäseneltä saadut kommentit liittyen heidän tehtävälueisiinsa.

27.2.2019

Yhteystiedot

Yleinen hätänumero

p. 112

Kaakkois-Suomen poliisilaitos

p. 0295430331

Löytöeläintalo Kuppis

www.kuppis.fi, p. 0503054496

Päivystysajat: arkena klo 10-18 ja viikonloppuisin sekä pyhinä klo 10-16

Pyhtään lintuhoitola/Arto Hokkanen

p. 0405188976

Riistanhoitoyhdistykset

Suomen riistakeskuksen sivuilta:

<https://riista.fi/riistahallinto/yhteystiedot/yhteystietohaku/>

Valvontaa tekevä vs. kunnaneläinlääkäri Iina Valkeisenmäki
(Kotka, Hamina, Virolahti, Miehikkälä ja Pyhtää)

iina.valkeisenmaki@hamina.fi

p. 0401991538

Eläinsuojelun sähköposti Kotka ja Pyhtää

elainsuojelu@kotka.fi

Kaupungineläinlääkärit (Kotka ja Pyhtää)

Lotta Savolainen p. 0406327899

Naziko Kessaeva p. 0400254106

Nelli Gartman p. 0405772198

Kaupungin ja kunnaneläinlääkärit Hamina, Virolahti, Miehikkälä

Heidi Harinen p. 0400255596

Tiina Lindholm p. 0400150840

Vesa Pakkanen p. 0400254154

Eläinlääkäripäivystys virka-ajan ulkopuolella

(Kotka, Hamina, Virolahti, Miehikkälä ja Pyhtää)

p. 060014499

Päivystysnumero on maksullinen. Puhelun hinta on 2,04 €/min + pvm arkisin

klo 16-22 sekä lauantaisin, sunnuntaisin ja arkipyhinä klo 08 - 22. Puhelun

hinta on kaikkina päivinä 4,06 €/min + pvm klo 22-08.

Ohjeen on koonnut Kotkan kaupungineläinlääkäri Nelli Gartman.